

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΒΖΦ035	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Όλα
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Παλαιολόγεια "Αναγέννηση": Φιλολογία και λογοτεχνία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	15	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ, ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΚΑΝΕΝΑ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΑ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (στα ελληνικά)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://classweb.cc.uoc.gr/classes.asp		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα</p> <p>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</p> <p>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Στόχος αυτού του σεμιναρίου είναι να φέρει τους/τις συμμετέχοντες/σες σε επαφή με τη φιλολογική και λογοτεχνική κίνηση κατά την Παλαιολόγεια περίοδο, ιδιαίτερα κατά τους αιώνες 13ο και 14ο. Σε ειδικότερο πλαίσιο, θα δοθεί η ευκαιρία να παρακολουθήσουν τη φιλολογική ενασχόληση, τόσο σε σχέση με την αρχαιότητα όσο και σε σχέση με τα κείμενα της βυζαντινής περιόδου. Παράλληλα θα εξετάσουμε την εξέλιξη των κύριων λογοτεχνικών ειδών (ιστοριογραφία, επιστολογραφία, ποίηση, ρητορική), αλλά και τη συγγραφή άλλων ειδών και κειμένων. Ως σημαντικές παράμετροι καθορίζουν την γενικότερη πνευματική κίνηση την εν λόγω περίοδο η λογιοσύνη και η αρχαιογνωσία των συγγραφέων, όπως και η γνώση της χριστιανικής παράδοσης, το ύφος και οι διαφορετικές χρήσεις της γλώσσας (δημώδης-λόγια), η παραγωγή νέων κειμένων, οι επίκαιρες συζητήσεις ανάμεσα στις σημαντικές προσωπικότητες της περιόδου, και τα εγχειρήματα τα οποία αναλάμβαναν, σε επίπεδο αντίστοιχο με τα σημερινά ερευνητικά προγράμματα.</p>
<p>Γενικές Ικανότητες</p> <p>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:</p> <p>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων</p> <p>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</p>

<p>τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</p>	<p>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</p>
<p>- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών - Αυτόνομη εργασία - Ομαδική εργασία - Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών - Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής - Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</p>	

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Βασικοί άξονες στη δομή του σεμιναρίου θα αποτελέσουν:

1. Το πνευματικό κλίμα στην περίοδο της λεγόμενης «Παλαιολόγιας Αναγέννησης».
2. Η επιστημολογική ανάλυση του πολιτισμικού φαινομένου «Παλαιολόγια Αναγέννηση».
3. Οι αλλαγές στο χειρόγραφο πολιτισμό και την εκπαίδευση της περιόδου.
4. Η παρουσίαση και μελέτη φιλολογικών εγχειρημάτων ως προϊόντων διακεκριμένων λογίων της περιόδου.
5. Οι σημαντικοί συγγραφείς και το προφίλ τους, τα λογοτεχνικά είδη, τα πιο σημαντικά έργα και η απήχυσή τους.
6. Θεωρητικές παράμετροι και μετατοπίσεις στη αντίληψη περί λογοτεχνίας.
7. Πρότυπα και επίπεδα ύφους.
8. Η συνέχεια στα λογοτεχνικά φαινόμενα μέχρι το τέλος του Βυζαντίου.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Στην τάξη	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Διδακτικό Υλικό (αρχεία, διαφάνειες, παρουσιάσεις, μελέτες) και επικοινωνία μέσω της πλατφόρμας classweb • Επικοινωνία μέσω email 	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i> <i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Αυτοτελής μελέτη και προετοιμασία για τις παρουσιάσεις	200
	Συγγραφή τελικής εργασίας	136
	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	375
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Οι φοιτητές θα αξιολογούνται μέσα από τη	

<p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>συμμετοχή-παρουσία τους στις εβδομαδιαίες συναντήσεις κατά τη διάρκεια του εξαμήνου. Επίσης θα συνεισφέρουν στη ανάπτυξη του γενικού θέματος, μέσα από την δημόσια παρουσίαση ενώπιον των συμφοιτητών τους, με την ειδικότερη πτυχή που θα έχουν οι ίδιοι αναλάβει, ενώ έτσι θα ελέγχεται και η πορεία της δουλειάς τους.</p> <p>Εβδομαδιαίες συναντήσεις, επιπλέον του τριώρου, θα συνεισφέρουν στην ξεχωριστή αντιμετώπιση του κάθε ειδικού θέματος που έχουν αναλάβει, ενώ ταυτόχρονα θα διευκρινίζουν απορίες γενικού ή ειδικού χαρακτήρα επί του θέματος, που δεν αφορούν το σύνολο των συμμετεχόντων. Τέλος μετά την ολοκλήρωση των μαθημάτων καθοριστική στην τελική βαθμολόγησή τους θα είναι η γραπτή εργασία που θα παραδώσουν μέχρι δύο εβδομάδες μετά την ολοκλήρωση της αντίστοιχης εξεταστικής περιόδου.</p>
---	---

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ενδεικτικές εκδόσεις κειμένων:

- Efthymia Braounou-Pietsch (έκδ.), *Beseelte Bilder: Epigramme des Manuel Philes auf bildliche Darstellungen*, Βιέννη 2010
- B. Byden-K. Hult, *Theodore Metochites on ancient authors and philosophy: Semeioseis gnomikai 1-26 & 71*, Γκέτεμποργκ 2002
- A. Failler (εισ. έκδ. σχ.) και V. Laurent (μτφ.), *Georges Pachymérés, Relations Historiques*, CFHB 24/1-5, Παρίσι 1984-2000
- H. Hunger-I. Ševčenko, *Des Nikephoros Blemmydes 'Basilikos Andrias' und dessen Metaphrase von Georgios Galesiotes und Georgios Oinaïotes*, Βιέννη 1986
- J. Munitiz, *Nicephori Blemmydae autobiographia, sive, Curriculum vitae*, Turnhout-Leuven 1984

Μελέτες και εγχειρίδια για την εποχή:

- D. Angelov, *Imperial Ideology and Political Thought in Byzantium, 1204-1330*, Cambridge 2007
- D. Angelov, *The Byzantine Hellene. The Life Of Emperor Theodore Laskaris And Byzantium In The Thirteenth Century*, Cambridge 2019
- M. Bazzani, *Theodore Metochites, a byzantine humanist*, *Byzantion* 76 (2006), 32-52
- Π. Γουναρίδης, *Τὸ κίνημα τῶν Ἀρσενιατῶν (1261-1310): Ἰδεολογικές διαμάχες τὴν ἐποχὴ τῶν πρώτων Παλαιολόγων*, Αθήνα 1999
- C. N. Constantinides, *Higher Education in Byzantium in the Thirteenth and Early Fourteenth Centuries (1204-ca. 1310)*, Nicosia 1982
- Erika Gielen, *Joseph the Philosopher, an Outstanding Outsider: Philosophy and Rhetoric at the Court of Andronicus II*, στο G. Nathan, Lynda Garland (επιμ.), *Basileia: Essays on Imperium and Culture in Honour of E. M. and M. J. Jeffreys*, Leiden-Boston 2011, 205-216
- Στ. Λαμπάκης, *Γεώργιος Παχυμέρης, Πρωτέκδικος και Δικαιοφύλαξ-εισαγωγικό δοκίμιο*, Αθήνα 2004
- J. Meyendorff, *Spiritual Trends in Byzantium in the Late Thirteenth and Early Fourteenth Centuries*, στο *Art et Société à Byzance sous les Paléologues*, Venice 1971 = P. Underwood, *The Cariye Djami*, τ. 4, Princeton N. J. 1975, 93-106
- A. Papadakis, *Crisis in Byzantium. The Filioque Controversy in the Patriarchate of Gregory II of Cyprus (1283-1289)*, New York 2¹⁹⁹⁷
- I. Ševčenko, *The Decline of Byzantium Seen through the Eyes of Its Intellectuals*, *DOP* 15 (1961), 169-86
- I. Ševčenko, *La vie intellectuelle et politique à Byzance sous les premiers Paléologues: Etudes sur la polemique entre Theodore Metochite et Nicephore Choumnos*, Βρυξέλλες 1962
- Alice-Mary Talbot, *Hagiography in Late Byzantium (1204-1453)*, στο St. Efthymiadis (επιμ.), *The*

Ashgate research companion to Byzantine hagiography, Farnham 2012, 173-198
- E. Trapp, *Prosopographisches Lexikon der Palaiologenzeit*, τ. 1-12, Βιέννη 1976-1996